

synes, at naar Formanden for Finansudvalget fra denne Plads anviser Boligbyggeriet som en Vej ud af Arbejdsløsheden, burde Staten gaa foran. Det burde ikke komme til, at andre, om end indirekte, maatte løse Boligspørgsmaalet for Staten. Naar Statstjenestemændene ikke kan skaffe sig Boliger paa den Plads, hvor de bliver beordret hen, maa det være Statens Pligt at komme dem til Hjælp. Den skal ikke, om end paa indirekte Maade, skubbe sine Forpligtelser over paa Kommunen.

Paa den Maade bliver Købstædernes økonomiske Forhold strammet, idet de i stor Udstrækning har følt sig forpligtede til at benytte de sociale Love, som er givet. Jeg er klar over, at Fremtiden kan komme til at tegne sig meget mørkt for Købstæderne, idet Forholdene i mange Købstæder, er saadanne, at der i de første Aaringer ikke vil blive Arbejde — om der nogen Sinde igen bliver det, skal jeg ikke spaa om — til alle de Mennesker, som af en eller anden Grund er indvandret dertil fra Landet, drevne derind af Tiltroen til det Opsving, der fandt Sted under Krigen, og som førte til, at bestaaende Virksomheder udvidede deres Rammer, og nye Virksomheder oprettedes. Det er de mange Folk, som derved kom ind til Byerne, der nu danner den store Stab af de arbejdsløses Hær. Og da Forholdet yderligere er det, at Landbruget ikke er i Stand til at aftage dette Overskud af Arbejdskraft som Lønarbejdere, vil jeg haabe, at alle gode Kræfter vil forene sig om at hjælpe disse Mennesker til at blive selvstændige Jordbrugere — det vil sige dem, der egner sig for dette Arbejde.

Der er endnu en Ting, som jeg gerne vilde ofre et Par Ord paa. Det er ikke nok med, at der herindefra bliver givet Love, hvad enten det nu er den gamle Statshusmandslov, som er blevet fornyet og i nogen Maade forbedret, eller det er Loven om Bortsalg af Jord i offentligt Eje. Man har en Følelse af, at Kommunerne, der jo skal tilse disse Loves Gennemførelse, ofte stiller sig uvilligt overfor dem, der ønsker at faa Jord. Forholdet er meget grelt i forskellige Egne af Landet. Der er Kommuner, der ligefrem søger at frigøre sig for at have Smaakaarsfolk indenfor deres Omraade. Jeg kender Tilfælde fra Kommuner paa Mors, hvor Sogneraadene ikke har undset sig ved, for ikke at have Smaakaarsfolk boende indenfor Sognets Grænser, at nedrive forskellige Beboelseshuse. I et Tilfælde førte det til, at vedkommende

gamle Mand, der havde boet i Huset, maatte rejse ind til Nykøbing. Det blev jo en direkte Udgift, der derved paabyrdedes den nærliggende Købstadkommune. I et andet Tilfælde har den samme Kommune ogsaa nedrevet et Hus, og det var ikke, fordi der var for mange Boliger i den Kommune, for omtrent samtidig med, at dette Hus blev nedrevet paa Sogneraadets Foranstaltning, maatte dette anbringe en Familie, Mand, Hustru og 5 Børn, paa Sognets Fattiggaard, hvor denne Familie maatte opholde sig i 11 Maaneder. Jeg maa indskyde den Bemærkning, at vedkommende Familie ikke paa nogen Maade havde kollideret med Lovene, det var en Familie, som havde faaet Arbejde der, men den kunde ikke skaffe sig Bolig paa anden Maade, og den blev da anbragt paa Sognets Fattiggaard. Jeg nævnte dette Eksempel for at vise, hvor smaatskaarne i deres Administration mange Kommunalbestyrelser kan være, disse Kommunalbestyrelser, hvor Flertallet tilhører det Parti, der danner Regering. Man har ogsaa oplevet dette, at der er taget smaalige økonomiske Hensyn, og undertiden har man syntes at kunne skimte, at der var taget politiske Hensyn af Sogneraadene, naar de skulde beskæftige sig med Jords Udstykning. De er, som jeg har nævnt, bange for at faa Smaakaarsfolk til Kommunen. Det er ikke nogen let Sag for dem, der ude omkring ønsker Jord, at skaffe de fornødne Papirer; der bliver ofte lagt Hindringer i Vejen. Der kan være forskellige Aarsager, Aarsagen kan være den, at man frygter for, at Udstykningen af en Gaard til 10—12 eller flere Parceller kan føre til, at Kommunen maa have en ny Skole bygget, foruden at det ogsaa paa anden Maade kan komme til at influere paa Kommunens Budget. Jeg forstaar nu slet ikke denne Angst, thi erfaringsmæssig ved man dog, at disse Kommuner har en større Indtægt gennem de forskellige Skatter, der opkræves, naar en Ejendom er fordelt til flere Parceller, end medens det var en enkelt Mand, der indehavde den. Sogneraadene kan, som jeg nævnte, gaa videre og, i Stedet for at hjælpe Folk med at oprette Ejendomme, nedrive Huse. Et Par konkrete Tilfælde deroppefra kunde jeg nævne. Der er i den seneste Tid af Udstykningsforeningen købt en Ejendom, fra hvilken der tidligere er udstykket noget. Foreningen har købt den tilbageværende Hovedparcel og har besluttet at udstykke den i 12 Parceller. Men Spidserne deroppe, som man kalder dem, den ledende